

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nerambonate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Duka Nacat.,
Nax. Augenthaler & Emmerich
Leder, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și in-
voială. — RECLAMA pe pagina
1 a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
PENTRU ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamente pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etagin
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dănuș acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 68

Brașov, Luni-Marți 25 Martie 7 Aprilie

1908.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Marți,
ziarul nu va apărea până Miercuri sara.

La cestiunea băncilor noastre.

(g) Băncile noastre ne aduc fo-
los însemnat material și moral, aju-
toră poporului nostru în lipsele sale, il
erută în neajunsuri și-l scutesc de
batjocurile străinilor. Capitalele adu-
nate în băncile noastre pe lângă a-
ceea, că ne ridică încrederea în for-
țele noastre proprii și ne asigură in-
dependența față de marile și multele
capitale străine, ne câștigă și oareșic-
care influență în viața publică.

Avem dară multe și mari cauze
a ne îngriji, ca băncile noastre să ră-
mână scutite, de se poate chiar ne-
atinse de relele egoismului exagerat
al timpului, în care trăim.

Scutite vor fi, dacă le vom ur-
mări cu viață atențiune desvoltarea
vieții și activității și vom desvâli
cu toată sinceritatea, dar cu bună-
voința recerută, scăderile, greșelile
eventual abuzurile ce ar obveni, și
vom stăru pentru încetarea și delă-
turarea lor.

Mare și bun serviciu ne face în
astă privință — ce altcum este che-
marea ei — „Revista Economică“ și
începe a ne face „Solidaritatea“, dar
servicii mari pot să ne facă bărbații
noștri de specialitate punându-ne la
dispoziție bogatul lor magazin de es-
periențe și cunoștințele lor.

Inceputul l'a făcut dintre acești
din urmă un bărbat de competența
d-lui Parteniu Cosna, directorul „Al-
binei“, celui dintâiu institut de bani
al nostru, scriind în „Revista Econo-
mică“, de unde a trecut apoi și în
acest ziar, glespre „incompatibili-
tate și nepotism la bănci.“

D-l P. Cosma accentuează în ar-
ticolul său, că legea comercială nu
oprește a se alege în direcțiunea in-
stitutelor de bani drept membri di-
rectorul și funcționarii, dar' că in-
suși bunul simț și firea lucrului, cari
l'au îndemnat pe D-sa se abziacă de
a fi membru în direcțiune, îndată ce
a fost ales director executiv, nu ad-
mite, ca directorul și funcționarii să
fiă totodată și directori — ca mem-
bri în direcțiune — și dirigenți — ca
funcționari, — adică, ca ei pe ei să
se conducă, disciplineze, controleze,
salarizeze etc, apoi că nepotismul
înființează bănci și acolo, unde nu
este lipsă de ele.

Cine nu vede justetea celor es-
puse aci de d-l P. Cosma? Dar' câți
directori executivi vor avea bunul
simț și vor urma frumosului esemplu
dat de d-sa? Oamenii sunt tocmai
oameni cu toate scăderile omului,
și-și indreaptă faptele mai mult după
interesele proprii decât după exemple
frumoase.

Avem noi la băncile noastre însă
și alte și mai multe năcazuri și rele,
cari numai pentru aceea n'au produs
încă catastrofe, pentru că Românul
nostru din firea lui este onest și spi-
ritul timpului nu l'a molipsit încă și
nu l'a putut clătina în onestitatea lui.
Trebuie să fim cu ochii în patru, ca

aceasta să fie tot așa și în viitor.
De relele aceste se țin:

1) Că mulți dintre directorii ese-
cutivi și funcționarii băncilor noastre,
în afară de aceea, că sunt membri
în direcțiunea băncii proprii, se dirig,
disciplinează și controlează inșiși pe
sine și trag tantieme atât ca func-
ționari cât și ca membri în direc-
țiune, mai sunt membri și în direc-
țiunile sau comitetele de suprave-
ghiare a altor și chiar deodată a mai
multor bănci străine.

Aceasta mai avea înțeles la in-
ceput și se putea justifica cu aceea,
că oamenii noștri nu erau inițiați în
afacerile de bancă și nu puteau fi fără
de conducerea și sfaturile oamenilor
mai versați în trebi de ale băncilor;
dar azi nu mai are înțeles și este
hotărât în detrimentul băncii proprii.
Un funcționar de bancă, și mai ales
un director executiv, are la banca
proprie totdeauna atâta lucru, încât
numai pe acesta să-l poată isprăvi
bine, eară de ochiul și presința lui
nu se poate lipsi și nu e bine să se
lipsească banca nici odată. Controlul
între colegi, și de multe ori reciproc,
încă nu poate fi destul de indepen-
dent sau chiar sever. Este în acest
control un fel de incompatibilitate.

De când „Solidaritatea“ pune ex-
perți la dispoziția băncilor noastre,
nici nu se mai simte lipsa de a se
alege în direcțiuni și comitete de supra-
veghiere experții altor bănci. Incom-
patibil mai este, ca experți esmiși
de „Solidaritatea“ să revadă contu-
rile acelor bănci, la cari ei figurează
ca membri în direcțiune sau în co-
mitetul de supraveghiere.

2. Că în acele centre, în cari
sunt sediurile băncilor noastre, arare-
ori avem inteligență destulă și pro-
văzută cu cunoștințele de lipsă spre
a putea forma din ea direcțiuni și
comitete de supraveghiere corespun-
zătoare tuturor cerințelor; suntem
necesitați să alegem dară membri în
aceste de prin ținut și și de aceea,
cari sunt și mai puțin versați în trebi
de bancă.

Urmările rele ale acestei impre-
jurări nefavorabile pentru băncile no-
stre numai așa le vom putea incun-
jura și contrabalansa, dacă la alege-
rea membrilor în direcțiune și comi-
tet vom pune de lături nepotismul și
prietenișmul și vom alege oameni de
acea, cari cugetă cu capul lor, și vor
face datorie și ambițiune din noul
lor post, și nu numai vor voi, ci vor
fi și capabili ași câștiga cunoștințele
de lipsă pentru ași implini datoria
luată asupra lor.

3. Mai mare rău al băncilor no-
stre, cu care se poate face abuzul
cel mai periculos, ce poate duce chiar
la catastrofe, zace în împrejură-
rea, că fiind acționarii băncilor no-
stre imprăștiati prin toată țara, nu
pot veni în persoană la adunările ge-
nerale ca să-și vadă acolo de dreptu-
rile lor, ci trimit numai plenipotențe
neimplute respectivei direcțiuni, ear
direcțiunea, în cele mai multe cazuri
însă numai directorul executiv și unul
seu altul dintre confidenții săi, dis-

pun după plac de acele multe și la
votare hotărâtoare plenipotențe, im-
părțindu-le între oamenii lor de in-
credere.

Acest rău l'am putea curma mai
ușor, simplu și natural așa, dacă ne-am
interesa mai mult de mersul trebilor
acelor institute, la cari ne depunem
bani, făcându-ne acționari; dacă am
merge măcar din când în când la
adunările lor generale și dacă acolo
am ținea cu ceilalți acționari preala-
bile consfătuiri asupra mersului trebi-
lor băncii noastre și ne-am statori
înainte ținuta și demersul în una sau
altă cauză, ce are să se dezbata în
adunarea generală. Mai departe dacă,
neputând merge în persoană, ne-am
îngriji de informațiunile sigure despre
respectiva bancă, am imputernici cu
reprezentarea noastră la adunarea ge-
nerală pe un om de încredere al no-
stru sau pe alții, recomandați de el,
și le-am împărțasi vederile eventual
voia noastră asupra unui sau altui
punct al programului adunării gene-
rale; c'un cuvânt, dacă ni-am validita
noi dreptul nostru de acționar și
nu am lăsa toate în știrea Domnului
și în voia altora.

În tot cazul însă plenipotențele
neimplute trimise direcțiunii, iar nu
unui sau altui membru din ea, ar tre-
bui să se încredințeze, cu înțelegerea
întregei direcțiuni unor sau altor oa-
meni de încredere și să se facă în-
trebuințare de ele, după un program
înainte stabilit de întregă direcțiune
și nu numai de unul sau altul din
membrii ei.

Vor mai fi multe scăderi în ad-
ministrarea băncilor noastre; dar a-
ceste se vor desceperi și sperăm, se
vor delătura cu timpul de organele
noastre de specialitate și de publicul
cel mare, dacă acesta se va interesa
în viitor mai mult de ele, decât până
acum.

La jubileul „Gazetei“.

Cluj, 15 (28) Martie.* — Din in-
cidentul jubileului, salutăm „Gazeta“
și pe vrednicul ei Director, rugându-l
să lupte și mai departe cu tărie pen-
tru neamul nostru românesc.

Vasilie Ranta, Dr. Simeon Tămașiu, Dr.
Iuliu Pordea, Dr. Ștefan Morariu, Iuliu Ro-
șescu, Gavril Carsai, Leonte Pușcariu, Anto-
niu Măndea.

Zlatna, 22 Martie v. (4 Aprilie.) —
Din incidentul jubileului de 70 de ani,
Românii din Zlatna și jur, doresc „Ga-
zetei“ viață lungă și isbândă. Stimă
și reverință directorului ei.

Hotoan, 22 Martie (4 Aprilie n.) —
Bătrână „Gazetă“! Tu care a-i repre-
zentat în cursul vieții tale toate
aspirațiunile nobile ale neamului no-
stru și l'ai ajutat cu tărie a se trezi
din amorțeala seculară, la aniversa-
rea-ți septuagenară, fi salutată și dela
aceasta periferie a românismului, de
lângă erul Sălăgiului. Iar muncitorii
tăi, în frunte cu veteranul presei
noastre, D-l Dr. Aurel Mureșianu, să

* Această telegramă s'a rătăcit așa, că nu
mai acum a putem publica. — Red.

aibă parte de bucuria unei vieți pros-
pere și îndelungate, luptând statornic
pururea sub deviza: *nunquam retro.*

N. Păcașiu,
preot.

Șolmuș, 21 Martie v. — Primiți
și din partea mea cordiale felicitări
la jubileul septuagenar al venerabilei
noastre matroane: „Gazeta Transil-
vaniei“. Vă salut din inimă și vă do-
resc mulți-mulți ani spre folosul nea-
mului românesc. Pronia cerească vă
deie tărie și sănătate să țineți sus și
nepătat stindardul scumpei noastre
„Gazete“.

Ioan Baciu,
preot.

Salutul presei române.

„Biserica și Școala“, foaie bisericească-
școlastică, literară și economică din Arad vorbind
despre aniversarea ziarului nostru zice:

»Cel mai vechiu ziar al nostru este
în întregă publicistica română »Gazeta
Transilvaniei«, felicitată din toate părțile,
din incidentul aniversării a 70-a la ferici-
teii sale aparițiuni, mai ales și mai cald
de confrății săi, dintre cari remarcăm pe
cea mai veche revistă literară: »Convorbiri
literare«, încă tânăra de ani (dela 1866),
ca și plăpânda noastră cultură«.

»Deja înălțimea vârstei noastre de
32 de ani, ne asociem și noi colegilor și
urăm decanei publicisticii române: Viața,
fără de sfârșit!«

Din dieta ungară.

Afacerea Barkoczy. — Continuarea desba-
tării proiectului de revisuire.

Mare agitațiune a produs săptămâna
trecută între părinții patriei faptul, că con-
siliul ministerial bar. Barkoczy nu s'a scu-
lat în picioare la săvârșirea actului unei
căsătorii civile recente și a refuzat să
subscrie protocolul căsătoriei civile. Pur-
tarea aceasta provocatoare a fost conside-
rată drept o demonstrație fățișă contra
legei și fiind dezbătută pe larg prin ziare
și în cercurile politice ea a dat ansă la ma-
nifestațiuni pro și contra lui Barkoczy.
Presa liberală cerea reglementarea lui Bar-
koczy, iar poporalii îi luară apărarea.

În ședința de Sâmbătă afacerea a fost
adusă în dietă în formă de interpelație
după-ce mai întâiu ea formase obiectul
unor agitate debateri în consiliul de mi-
niștri.

Din sorginte bine informată se anunță,
că în consiliile de miniștri, cari s'au ținut
Sâmbătă în afacerea Barkoczy, s'a încheiat
un compromis în cestiunea răspunsurilor mi-
niștrilor la cele două interpelări anunțate
în aceleași consilii de miniștri ministru
de comerțiu Francisc Kossuth a cerut per-
mutarea baronului Barkoczy din postul
său, acela ce a obținut cu ușurință, dar
pentru mai târziu.

Ziarul partidului poporal a anunțat,
că 40 de deputați au primit dela alegătorii
lor telegrame, prin care le cer să intervie
în favoarea bar. Barkoczy.

In camera s'a început continuarea di-
scuției paragrafului al doilea al proiectu-
lui de revisuire a reglementului cam-
merei, la care au luat cuvântul contra
revisuirii deputații Francisc Szikcsak, Ar-
pad Bozoky și Vasile Goldiș, care a rostit
un mare și documentat discurs. Deja la
discuția generală, a zis d-l Goldiș, am dat
espresie convingerii noastre, că proiectul
acesta constituie o primejdie gravă a li-
bertății cuvântului discuției asupra artico-
lului prim, ci dimpotrivă ni-s'a întărit în
urma celor experiate. Când deputatul Nagy
și-a prezintat proiectul, din partea guver-

mului s'au făcut declarații, din cari a trebuit să tragem concluzia că guvernul se identifică cu acest proiect. Ba d-l ministru de interne a declarat, că el își condiționează rămânerea în cabinet de votarea acestui proiect. Situația s'a schimbat însă în mod esențial. Chiar la articolul prim d-l deputat Eitner Zsigmond a prezentat un nou proiect și majoritatea a primit proiectul lui Nagy Emil și proiectul lui Eitner. Vedem acum, că același lucru se întâmplă și la articolul al doilea, la care dep. Meray Lajos a propus din nou un șir întreg de amendamente nouă. Și stăruștii? În cele din urmă se va primi un proiect, care diferă în mod esențial de proiectul cu care s'a identificat guvernul (Aprobări în stânga și centru). Iată de ce ne găsim și noi într-o situație dificilă, fiindcă nu știm ce să combatem: să combatem proiectul original prezentat de Nagy Emil, sau să combatem contra-amendamentele propuse de d-l Meray Lajos (Aprobări în centru.)

Oratorul arată deosebiri esențiale între proiectul lui Nagy Emil și amendamentele propuse de Meray Lajos și Szmrecsányi G., și analizează cu multă temeinicie dispozițiile articolului al doilea, propunând la fiecare punct câte un amendament. Termină rugând camera să primească amendamentele propuse de el.

La 2 s'au început interpelările în afacerea Barkoczy. Deputatul Brody a vorbit arătând că Barkoczy a violat legea nu numai în litera ei, ci și în spiritul ei. Brody a întrebat pe ministrul de culte ce măsuri are de gând să ia contra acestui funcționar al ministerului.

A vorbit apărând pe Barkoczy și aplaudat de majoritatea camerei și deputatul clerical Nicolae Sboray.

Răspunzând interpelării în afacerea șefului de secție Barkoczy, ministrul cultelor Apponyi a spus că în ce privește libertatea conștiinței e liber fiecare să-și aleagă religia ce-i place. Întru cât privește însă întrebarea deputatului Brody, dacă Barkoczy va fi supus unei pedepse disciplinare, contele Apponyi a recunoscut că procedarea lui Barkoczy are caracterul unei demonstrații pe care o condamnă, declară însă că eventualitatea unei acțiuni disciplinare este un drept al său și că va considera ca abuz orice amestec al parlamentului.

Ministrul de interne, contele Andrássy, a răspuns, că întrebând pe oficiantul de serviciu Kapczka, dacă totul a decurs în liniște, acesta a răspuns afirmativ. Deputatul Brody se declară nemulțumit cu aceste răspunsuri, deputatul Sboray însă se declară mulțumit. Camera a adoptat răspunsurile ministrilor cu mare majoritate.

Înțelegerea ungară-croată. Din Viena se anunță că deputatul croat Franz Supilo a sosit acolo, unde a conferit cu deputații croați din Reichsrath. Se zice că s'ar fi găsit o formulă în vederea unei înțelegeri pacifice între unguri și croați.

Prelungirea sesiunii parlamentare. Din București se anunță: Guvernul pare hotărât a mai convoca parlamentul într-o sesiune extraordinară, în cursul lunii Mai. Hotărârea aceasta a determinat pe mai mulți senatori să propue d-lui Sturdza ca în locul unei sesiuni în Mai, să se prelungească actuala sesiune până la 20 Aprilie. Dacă ideea va fi admisă, parlamentul va

lua vacanță cu două zile înainte de Paști și se va întruni din nou la trei zile după sărbători. Cei, cari au propus această soluție, susțin că în luna Mai muncile agricole sunt în toul lor și proprietarii și arendașii din parlament nu-și pot neglijă interesele lor, fără a suferi pagube însemnate. Guvernul n'a luat încă o hotărâre definitivă.

Repausul duminical în senatul român. Discutându-se legea senatul a respins proiectul prin care se cerea, ca în duminicile și sărbătorile legale să se țină repaos toată ziua. Legea s'a respins cu 39 voturi, pe motivele aduse de proprietarii și arendașii, cari au format majoritatea, că țărani numai Duminică și la sărbători au timp liber spre ași cumpăra din orașe cele trebuincioase. Prelații în corpore au părăsit ședința declarând, că nu vor mai participa la ședințele matutinelor corp.

Legea a venit în senat din inițiativă parlamentară. Prin ea se stabilea repaosul pentru întreaga zi de Duminică și sărbătorile recunoscute de Sf. Sinod. Cărciumele din comunele rurale urmau să fie închise până la orele 2 d. a. în zilele de sărbătoare. În orașe se prevedea să stea închise numai până la orele 10 dimineața, restaurantele, cafenelele, cofetăriile, grădiniile publice, florăriile de flori naturale, teatrele, concertele și toate întreprinderile pentru distracția publică. Barbieriile erau lăsate deschise până la orele 12 din zi.

După cum se vede prin aceste dispoziții, se tindea a se lăsa liberi toți cetățenii în timpul dimineții în zilele de sărbători, spre a se putea duce la biserică.

Când a fost discutat proiectul în secțiile Senatului, a întâmpinat opunere din partea multor senatori, în special de către aceia cari sunt și agricultori. Acei senatori spuneau, că țărani numai în zilele de Duminică și sărbători pot să se ducă la orașe spre a-și ține cele de cari au nevoie. Ori, dacă în acele zile prăvăliile sunt închise la orașe, țărani trebuie să piardă o zi de lucru pe săptămână spre a se duce la târg. Pe de altă parte țărani ne având ce face în sate, în timpul sărbătorilor, vor duce la cărciumi și deci alcoolismul se va încuraja prin lege în loc să combată.

Despre respingerea acestui proiect »Conservatorul« scrie următoarele: Punându-se din nou la vot proiectul de lege al repausului duminical, al cărui vot a fost nul, deși d-l Dimitrie Sturdza, președintele consiliului a votat pe față pentru proiect, majoritatea a respins acest proiect cu 39 de vote contra. Pentru proiect au fost 36 d-ni senatori. Proclamându-se rezultatul votului I. P. S. S. Mitropolitul Primat, I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și P. S. S. Episcopii, au părăsit ostentativ banca prelaților și au plecat din ședință. Prelații din Senat au fost afectați de acest vot, cu atât mai mult cu cât d-l D. Sturdza făgăduise I. P. S. S. Mitropolitului primat că proiectul acest de lege va fi votat și I. P. S. S. a declarat chiar în ședința de ieri a Senatului că în această privință a avut aprobarea d-lui președinte al consiliului ministrilor.

Generalul rus Wolodimirov în Praga. Cetim în »Din Zeit« că generalul rus, delegat al Dumei orașului Petersburg a cercetat conziliul orașului Praga, unde a fost

primit cu mult entuziasm din partea Dr. Herold. Generalul a mulțumit pentru cordiala primire declarând totdeodată, că el nu va întârzia a comunica în Petersburg cele ce a văzut făcând mențiune despre meritele, ce și le-a câștigat deja Cehii pentru vechia idee slavă. Este dator la Rușilor, a zis generalul, să nu-și uite de meritele Cehilor, în asta privință afirmând că ei sunt santinela la postul ei a ideii vechi slave.

ȘTIRILE ZILEI.

— 24 Martie v.

Conferența de ieri a d-lui prof. I. Petrovici despre »Urme din Roma antică« a atras un număr deosebit de mare de public, care a urmărit cu o vădită plăcere tablourile proiectate și explicațiile conferențiarului. După o scurtă introducere, în care d-l Petrovici a relevat interesul viu, ce trebuie să-l aibă fiecare Român față de capitala Italiei și monumentele-i neperitoare, au urmat numeroase proiectuni reușite, cari pentru câteva clipe ne-au lăsat să admirăm cerul pururea senin al Italiei și să ne închinăm în fața monumentelor cetății eterne. Terminând d-l conferențiar a fost viu aplaudat de asistența numeroasă.

La temniță. Părintele Filip Docolin din Micăsasa (comit. Târnavei, cu fiul d-sale, care de prezent urmează cursul de medicină la universitatea din Viena, a fost invitat pe 2 Aprilie să-și înceapă pedeapsa la temnița din Dicio-Sân-Mărtin. Atât părintele Docolin cât și fiul său, d-l Iuniu Brut Docolin au fost pedepsiți cu închisoare de câte 5 zile și 100 cor. amendă pentru că la adunarea comitetului parohial ținută în scopul protestării împotriva legii lui Apponyi, s'ar fi primit o rezoluțiune, care a scos din fire autoritățile.

În abstotie economică. Cetim în »Tovărășia«: Duminică în 5 Aprilie n., (adece ieri) d-nii V. C. Osvada și I. Moța urmându-și drumul la sate, vor merge în frunza comună mare Mercuria și în apropiata comună Ludoș — unde vor tălmăci asigurarea vitelor și vor da ajutor pentru tovărășiile, ce le reclamă trebuințele locale d'acolo. Rugăm și pe această cale pe frații din comunele apropiate, să ia cât de mulți parte la aceste adunări, ca mândrul steag al tovărășiilor să aibă cât mai mulți sprijinitori!

Prima reprezentare de ieri seara a operei »Der Freischütz« de către reuniunea germană de cântări din Brașov cu concursul distins al tenorului operelor din Lübeck Hans Robert și a d-șoarelor Helene Honigberger și Selma Hackmüller a constituit un adevărat eveniment musical în viața Brașovenilor. Aceasta a dovedit-o și sala Redutei, care a fost ticsită până la ultimul loc de un public ales, în majoritate german. Reprezentația însăși n'a lăsat nimic de dorit și a fost încoronată de un succes, care face toată onoarea harnicului și simpaticeului dirigent, d-l Paul Richter, membrilor reuniunii, regisorului H. Bulhardt și orchestrei orașului, augmentată cu mai mulți membri ai societății filarmonice. Tenorul H. Robert, o figură distinsă, a fost neîntrecut și nu știam ce să-i admirăm mai mult: jocul său perfect de scenă sau vocea-i frumoasă și puternică

de tenor, prin care dela prima sa pășire ne-a arătat că este un mare actor și cântăret de primul rang. O parteneră fericită i-a fost cunoscuta cântăreață brașoveană d-șoara Honigberger, care ne-a fascinat de astădată și prin jocul ei de scenă. D-șoara Honigberger a escelat îndosebi în câteva arii și recitative, pe cari le-a executat în mod perfect și neîntrecut. D-șoara Selma Hackmüller s'a dovedit deasemenea de cântăreață cu școală frumoasă și cu un bun joc de scenă.

Dintre membrii reuniunii rolul cel mai greu l'a avut d-l Wilhelm Knopf (Caspary), care dispune de un frumos bariton și de un incontestabil talent de actor. Prestațiunea d-lui Knopf a fost frumoasă și deamă de admirat. D-l G. Wächler a impus și s'a distins prin basul său sonor și posa sa în rolul eremitului. Dintre ceilalți soliști s'au remarcat d-nii Stenner, Türk și d-șoarele Emmi Albrich, Paula Schwartz, Marie Binder și Luischen Muschalek. Corurile au fost puternice și bine studiate.

Reprezentarea viitoare va avea loc mâine, Marti.

Teama Sultanului de atentate. Dela Yldiz Kiosc s'a comunicat misiunilor diplomatice că pe viitor chiar și persoanele recomandate de misiuni pentru a putea asista la Selamlık vor trebui să fie supuse unui examen corporal. În consecință toate misiunile diplomatice vor suspenda probabil cererile de permisiune pentru asistarea la Selamlık sau le vor mărgini la cazuri cu totul excepționale. Această măsură de precauțiune a fost luată de teama unor atentate.

Dimisia primului ministru englez. Din Londra se anunță: În mod semi-oficios se anunță că primul-ministru Campbell Bannerman, care se află greu bolnav, se va retrage din oficiul său. Regele Eduard a și fost înștiințat de aceasta hotărâre a primului ministru. Ca succesor al lui va fi cancelarul tezaurului, Aquith.

Păcăleala de 1° Aprilie a revistei »Märtz«. Parchetul din Berlin a intentat acțiune revistei »Märtz« pentru mistificarea cunoscută cu scrisorile cari s'au schimbat între împăratul Wilhelm și lordul Tweedmouth.

»Revista Economică«, conform condițiilor publicate în fruntea sa ar avea să apară în lunile Aprilie—Decembrie numai de două ori pe lună. Redacțiunea revistei anunță acum în numărul dela 5 Aprilie c., că biroul redacțional al asociației de institute financiare ca însoțire »Solidaritatea« a hotărât ca »Revista Economică« să iasă și în lunile următoare ale anului tot odată pe săptămână, ca în lunile de iarnă, căci numai așa poate să servească trebuințele practice de toate zilele ale băncilor noastre în condițiuni multămitoare.

Prinderea unui spărgător îndrăzneț. Un anume Tatulescu numai în etate de 24 de ani a săvârșit mai multe spargeri în București. El a fost prins și la perchiția corporală s'a găsit la el nu mai puțin ca 41 instrumente și chei, dintre cari 10 chei pentru deschiderea caselor de bani făcute de el. Apoi să mai zică cineva că Românul nu e »meșter«.

Înșelăciunea unui deputat din camera ungară. S'a făcut de curând arătare la tri-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Demagogie criminală.

De Aurel C. Popovici.

II.

Sunt banalități socialiste vulgare? Filosofie politică de berărie? Evident. Dar ian să ne închipuim efectul acestei propagande asupra celor ce nu au putință de a deosebi ideile fantastice de viață reală. De sigur cetitorii »Luceafărului« fiind »toți »domni« și »stăpânitori« (bietii oameni!), n'au să fie convertiți la evanghelia lui Karl Marx sau a lui Kropotkin. Dar o lume întreagă de băețandri »preparanți« și »teologi«, liceieni și studenți, sufletele avântate tinerești totdeauna dispuse spre inovații radicale tocmai pentru că nu cunosc complexitatea vieții, sunt elemente suficiente spre a porni o propagandă practică, spre a aduce asemenea »idei mântuitoare« în masele poporului, spre a-l deștepta să întrevadă raiul pe pământ și spre a-l mobiliza în contra noilor săi stăpânitori.

Entuziasmul juvenil se face foc, mai ales când asemenea »revelații« sentimentale se propagă în reviste, considerate până ieri alaltăieri ca fiind serioase, redactate

de oameni cari erau priviți și ei ajunși la maturitate, conștienți de răspunderea faptelor lor. »Apoi dacă foaia lui Goga proporăduște anarhismul, aceasta nu poate fi o nerozie« — iată cum trebuie să judece partea mai sentimentală și mai naivă a tinerilor. Și ei vor căuta cu nesăț noui »argumente« și arme noi contra »domniei naționale«. Și ei ar putea tălmăci noile »adevăruri« mai pe înțelesul țărănilor, d. p. cam așa: »Oameni buni! Voi sunteți una, iar domniile noastre români sunt alta. Căci voi munciiți, iar ei sunt trântori! Voi robiți, și ei boeri! Voi săraci și ei bogăți! Și sunt bogăți pentru că au pus mâna pe pământul vostru. Sunt rumeni și grași pentru că se brănesc din măduva poporului, pentru că vă jeluiesc și pânea dela gura copiilor voștri! Ci că ei nu sunt »nemeși«, ci domni »români! Ci că noi să ne luptăm contra Ungurilor, nu contra lor, căci suntem români! Astea-s iscodiri ca să vă prostească pe voi! Dar ce vă pasă vouă de Unguri și Români? Doar și la Unguri este sărăcime. Aia-i ca și voi de necăjită. Voi cu ea trebuie să țineți, dar nu cu boerilor voștri români, cari vă stăpănesc și vă calicesc pe voi. Omul om, fie de orice neam. Căci doar toți suntem frați. Numai cei bogăți, domniile noastre, ăștia sunt dușmanii voștri, călăii voștri. Ci că ne dau popi și dascăli ca să ne învețe. Dar ce ne

învață? Să răbdăm ca vitele necuvântătoare, să mergem la biserică, să muncim din greu, să mergem la cătanie ca să apărăm pe popi, pe dascăli, pe advocați și pe toți domniile noastre. Apoi nu mai trebuie să fie bogăți și nu ne mai trebuie domni și stăpâni! Nici unguri, nici nemți, nici români, nici nimic! Trebuie să împărțim averile celor ce au, cu cei ce n'au. Așa cere dreptatea. Căci voi sunteți talpa țării. La voi e dreptul, la voi e puterea. Voi trebuie să fiți stăpâni, nu domni. Căci voi sunteți mulți ca nisipul mării, iar ei o mână de oameni. Trebuie numai să vreți. Și dacă vreți, lucrul e tare ușor. luați parul și luați-i la goană... Și un lung și prelung consentiment răsună: »Așa e, Domnule! Lasă pe noi, Măria Ta«.

Sună? Și se poate îndoi un om chibzuit de efectul final al unor asemenea agitații? Faptul că ele prezintă totdeauna și o notă de operetă, nu trebuie să amăgească pe nimeni. Curând sau mai târziu, asemenea agitații trebuie să pună în fierbere toate mințile, toate inimile. Rezultatul e ușor de prevăzut.

Un prim rezultat s'a văzut primăvara trecută în România. Să ne închipuim că țărănimea întreagă era organizată strajnic de vreo 30 de ani, și condusă de rândurirânduri de socialiști energici și în parte

de anarhiști? I s'ar fi făcut dreptate mai de mult? Probabil. Dar dreptatea aceea nu era să fie »integrală«. Căci socialiștii din ce în ce mai »înaintați« nu ar fi recunoscut-o. Și lupta ar fi continuat din ce în ce mai crâncenă, până la constituirea »ministerului de țărani« cu vre-un Dobrescu-Argeș prim-ministru și vre-un Cațavencu la rășhoiu. Și cum acest »cabinet« nu s'ar fi putut menține timp îndelungat, și cum oamenii ca »domniile« Sturdza și Carp ar fi fost atunci de mult înmormântați în »neagra reacțiune«, cine era să susțină ordinea de Stat? Cine să mai poată convinge furia deslănțuită în contra clasei »domnești«, în contra Statului, în contra răsculațiilor ei înșiși când unii se vedeau înșelați de alții în fâgădueli și așteptări?

Când o »revoluție« a ajuns până aici, orice duel intelectual devine imposibil. Cum să duezi cu cineva când acela te atacă cu furca de fier, iar tu nu ești obicinuit sau nu vrei să parezi decât cu floarea sau cu sabia? În acest caz cu cât lama ta e mai scilpitoare, cu atât mai sigur vei fi biruit. Și căzând tu, înțeleg mereu clasa conducătoare, trebuie să cază și orbitul tău adversar. Atunci nu mai e decât o cestiune de timp până ce amândoi veți fi sub glia verde.

Așa au pierit toate democrațiile: prin lipsă de virtuți și înțelepciune, prin pleto-

lunal că deputatul și totdeauna și avocatul *Toma Szokoly* a înșelat cu un testament pe un muncitor dela drumul ferat cu numele Ion Kun. Szokoly s'a dus la Kun și i-a comunicat, că răposatul unchiu al acestuia Sigismund Levay i-ar fi testat lui Kun 2000 de coroane și fratelui său 4000 coroane Testamentul a fost ce-i drept rupt, dar totuși are valoare legală. Lăsamântul întreg se urcă la suma de 100,000 coroane, împovărate însă cu 50 mii coroane. Szokoly i-a oferit lui Kun, în loc de 2000 resp. 4000 testate fratelui acestui răposat numai 15,000 coroane dacă va renunța la ori ce alte pretensiuni față cu alte rudeni ale sale. Kun a primit propunerea lui Szokoly și a iscălit un act notarial relativ la aceasta afacere, iară avocatul-deputat îi și numără suma de 15,000 coroane. Acum Kun afirmă, că: unchiul său n'a lăsat nici un testament, ei numai niște însemnări relative la intențiunea sa de a testa, dar însemnările aceste nu sunt făcute în fața martorilor ca de obicei Hărtia din cestiuie s'a rupt și apoi s'a lipit bucățile în nou. Moștenirea, ce i-ar compete lui Kun nefiind nici un testament, ar face suma de 310,000 coroane. Deci dar avocatul l'ar fi înșelat amăgindu-l să subscrie actul notarial amintit. Szokoly la rândul său afirmă, că el în toată aceasta afacere e pur și simplu reprezentant al testatorului și ca atare i-a dat lui Kun 15,000 coroane, ca să nu ridice proces contra celorlalți testatori. Testamentul l'ar fi rupt însuși testatorul și l'a cărpit din nou lipind hărtoagele una de alta.

Se așteaptă decisiunea tribunalului.

Conspirațiile teroriste din Rusia. Cu privire la conspirațiile teroriste descoperite zilele trecute se anunță următoarele noi detalii: Se confirmă că în conspirație au fost implicați și mai mulți militari, între cari ofițeri superiori și ofițeri din gardă. Astfel un ofițer din gardă, care se temea să nu fie arestat, s'a sinucis. La teroriștii arestați s'a găsit o listă de persoane pe cari urma să le asasineze. Intre persoanele condamnate la moarte se găsesc marii duci, miniștri, guvernatori generali. Conspirația a fost descoperită de către un agent secret, care a reușit să se introducă într-o sală, unde se ținea o ședință a unui grup terorist. În ultimele trei zile au fost arestate mai bine de 300 persoane. Palatul marelui duce Nicolae este păzit de mari forțe militare.

Măcelul din Armenia. Din Van (Armenia) se anunță că liniștea nu este încă restabilită, din cauză că provocatorii ultimului măcel au rămas nepedepsiți. Consulul englez și consulul rus dau ca provocatori ai măcelului pe președintele Curții de apel din Van, pe ofițerii de jandarmi Ahmed-bey și Hussein-effendi și alte personaje importante. După aceste știri numărul victimelor e cu mult mai mare decât s'a spus până acum: Au fost 60 de armeni morți și 50 răniți. Știrea că a fost trimes la Van bat. al 15-leade curzi a produs o și mai mare iritație, lumea fiind convinsă că curzii nu vor face decât să agraveze situația.

Cum ar dori Tolstoi să fie sărbătorit. La 7 Februarie, în Charkov, a fost condamnat la șase luni închisoare un anume Bodianski pentru faptul de a fi răspândit cărțile lui Tolstoi. Fiul lui A. M. Bodianski i-a scris autorului Anei Karemene în care

de cusururi și sofisme. Prin absurd. Așa au dispărut națiuni întregi din istoria lumii. Fără de vreme. În floarea tineretii. Elinii și Romanii ar putea trăi și astăzi. Sunt popoare cari trăiseră cu mult înaintea lor și trăiesc și azi. Trăiesc și vor trăi. Căci Statele și națiunile, de regulă nu pier de cât prin greșelile lor proprii. Și așa vor pieri și de aci înainte. Căci deși formele culturii s'au schimbat și se schimbă mereu, firea omenească a rămas aceeași. O ne-schimbată taină în taina mare a universului. Se pare că firea omenească s'ar mai fi îmblânzit. Dar numai pentru că a fost timp îndelungat supusă ordinii de Stat. Indată ce aceasta este subminată, indată ce asemenea idei subversive intră în conștiința publică — mulțimea în ori ce moment își poate relua înfățișarea din timpurile primitive și hecatombele se țin lanț. Omul cel mai blând și cel mai cult poate deveni atunci fiară sălbatică. Și devine. Istoria lumii e plină de pilde și dovezi.

Și atunci, clasa mai cultă și — cu toate greșelile ei — mai pricepută și mai înțeleaptă, este înlocuită de o prăfărie de indivizi. Agitată și care mereu se agită. Dar fără cărmuire un popor nu poate exista. Și n'a existat nici odată. Și atunci vine sau Cesarul, cu dreptul suveranității sale în vârful sabiei, sau o *allă clasă* de domni și exploatațori, și »stăpânii și

li sounea: cel mai bun mijloc de a se serba munca d-tale ar fi să te închidă pe d-ta însăși. La aceasta Tolstoi a răspuns prin următoarele scrisoare:

»Dragă Alexandre Mihailovici! Am cetit scrisoarea d-tale, în care exprimi așa de frumos și așa de unic felul cel mai bun de a se sărbători jubileul meu. Condamându-mă și pe mine pentru operile pe cari le-am scris, pentru a căror răspândire ai fost d-ta și alții arestat în atâtea rânduri. Intr'adevăr nimic nu imi ar fi dat atâtea mulțumire și bucurie, cât mi-ar fi pricinuit arestarea mea, aruncarea mea într-o închisoare murdară, rece și pustie. D-ta ai exprimat ceea-ce eu am dorit de atâtea ori. În ultimul timp m'am simțit așa de bine, așa de fericit, încât mă întrebam, deseori, ce ași putea să mai doresc? Și nu puteam găsi nimic. Acum nu mă pot reține să nu mă gândesc și să nu doresc aceea ce d-ta propui nu ca o glumă, dar foarte serios: condamnarea mea. În chipul acesta aș putea să împac pe toți acei, pe cari cărțile mele și răspândirea lor îi revoltă și supără, iar pe de altă parte mi-ar da ocazie înainte de a muri să am cea mai mare bucurie și mulțumire să scap de jubileul care mi se pregătește.

»Îți strâng mâna prietinoasă.

Lev Tolstoi.

13 Martie 1908.

Sunt poamele stricacioase la dinți? Întrebarea aceasta se poate rezolvi și afirmativ și negativ. Când mesteci în gură poamele dinții vin în atingere cu acidele de plante, cuprinse în poame, acide de lămă și acidul din poame, care le consumi. Cum-că aceste acide atacă dinții nu mai e nici o îndoială după ce s'a constatat, că dintele pus în unul din acidele numite s'a dizolvat în parte s'au de tot. Farmaceuturile, ce rămân printre dinți din poamele consumate stând în gură timp mai îndelungat dospesc și astfel atacă dinții. Deci dar spălați-vă dinții după ce ați mâncat poame. De altă parte să știe că în poame se găsesc mulțime de săruri nutritive și prinoase creșterii și solidificării dinților. Astfel poamele folosesc dinților. Drept aceea în loc să le dăm copiilor bomboane, care strică dinții, e mult mai bine a le da fructe uscate, d. e. curmale și smochine și poame coapte bine, curate, neputrede — dar să-i deprindem totdeauna a-și spăla totdeauna gura după ce au mâncat poame. Vine întrebarea, cum se face de țărâni, dar mai cu seamă țiganii au dinții așa de buni și de frumoși încât te minunezi când ranjesc? De sigur ei nu-și prea spală dinții, după ce rod la mere și pere adeseori necoapte. Aceasta să nu ne inducă în eroare a nu îngriji de curățenia dinților copiilor noștri.

Tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, cari din incidentul dureros al treceri din viață a mult iubitei noastre Maria Garoiu nasc. Mețianu ni-au adresat în scris și cu graiu viu cuvinte de mângâiere le aducem și pe aceasta cale călduroasă mulțumită.

Jalnica familie.

exploatații sunt iarăși acolo unde au fost. Căci *oric fel de conducere*, fie ea ciuruită prin *oric fel de alegeri*, vot restrâns sau universal, constituit, prin însăși existența ei, o clasă de »domni« sau »boieri«. Ea nu poate să dispară. Ea nu poate fi înlocuită cu alta. Iar cel ce nu vrea să vadă acest adevăr secular și în fiecare zi patent, acela nu merită dreptul de a face politică. Nu atacă socialiștii, anarhiștii d. p. pe liberali și conservatori de opotrivă pe tema că sunt »boieri«?

Iar mulțimea cu psihologia ei specială, atârțată mereu în contra *ori cărei* »clase domnitoare«, — și »progresul« mult lăudat de astăzi *acici* duce pe toate națiunile conduse de temperamente feministe sau hermafrodite, — nu mai suportă nici o clasă. Deci nici o conducere. Și pentru că »clasa domnitoare« i se prezintă mereu și în mod fanatic ca insuportabilă unei asemenea națiuni, națiunea însăși devine insuportabilă — *naturei*. Și aceasta o condamnă la moarte. Căci natura e implacabilă. Cu ea nu se discută ca la judecătoria de ocol sau — la Camera. Legile ei sunt legi de fier. Fără apel. Domnia lor e imutabilă. De ea se sparg căpățile tari ale demagogilor. Din nenorocire, prea târziu pentru soarta popoarelor.

(Va urma.)

NECROLOG. Subscriși cu inima plină de durere, vestim tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, cumcă iubita noastră fiică, soție, mamă, soră și cumnată Maria R. Bude nasc. Nan, după o scurtă și grea suferință a încetat din viață azi la 7 oare după amiază, în anul al 32-lea al etății, fiind împărțită cu Sfintele Taine Rămășițele pământești ale iubitei defuncte se vor depune spre vecinică odihnă în cimiteriul bisericii române din loc, Marti în 25 Martie st. v. (7 Aprilie st. n.) 1908 la ora 2 după amiază. Zernești, în 22 Martie st. v. (4 Aprilie st. n.) 1908. — Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Irimie Nan, proprietar, Neacșa Nan nasc. Mețianu, ca părinte. Romul Bude, ca sot. Vartolomei Bude, dir. școl. și Ecaterina Bude, ca soorie. Tincuța și Eugenia, ca fiice. Elena Purece nasc. Nan, Iancu Nan as. farmacist, ca frati. Vasile Purece farmacist, ca cumnat. Valentin Bude, profesor, Virgil Bude, învățător, Octavian Bude paroch, Traian Bude student, ca cumnați. Ecaterina G. Ilie nasc. Bude, ca cumnată. Precum și numeroși unchi, mătuși, cumnate, veri și verișoare.

— Subscriși cu inima plină de durere vestim tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, cumcă prea iubitul nostru soț, cumnat și unchiu Dragan D. Peteu, proprietar, după scurte și grele suferințe, împărțit cu Sfintele Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului astăzi Luni în 24 Martie st. v. (6 Aprilie st. n.) a. c. la oarele 6 dimineața, în etate de 73 de ani. Rămășițele pământești ale scumpului decedat se vor ridica din casa proprie Miercure în 26 Martie st. v. (8 Aprilie st. n.) 1908, la oarele 2 p. m., și se vor depune spre vecinică odihnă în cimiteriul bisericii Sfinților Arhangheli din Satulung. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Satulung (Săcele), în 24 Martie st. v. (6 Aprilie st. n.) 1908. — Maria Drăgan Peteu, ca soție. Stoica și Paraschiva Gologan, Ioan Popa, cumnați. Precum și alți nepoți și nepoate.

Varietăți.

Femeia ocupa un loc însemnat în viața sufletească a marelui poet italian mort anul trecut Giosuè Carducci.

A fost nebunește amorezat în timpul șederii sale la Maremma. Tot el este acela însă care, pătruns de menirea lui aleasă, a luat hotărâre solemnă de a »îndepărta ori-ce cântec de iubire«. El numește pe femeie în dragoste: »copilaș mincinos«. Și s'a ținut de cuvânt.

Dar Carducci n'a fost altfel vrășmasul acestui copil mincinos și nestatornic. El a considerat pe femeie chemată nu numai pentru iubire, după cum nici bărbatul n'are numai acest rol în viață. Sunt cunoscute cuvintele, pe cari le-a adresat el damelor societății *Crucea roșie* cu prilejul expediției în Africa. Și asta la vârsta de 61 de ani.

Iată programa lucrărilor celui de al 17-lea congres de pace (nu cel dela Haga, ci cel ținut la München anul trecut, unde Appony a prezentat pacea dela noi):

1) Raport al biroului din Berna asupra evenimentelor anului, atât războinic cât și pacifice. 2) Chestiuni internaționale desbătute la Haga; organizație internațională a pacifiștilor; raportul comisunii asupra limitării armamentelor, care pentru a ajunge la acest sfârșit studiază propunerea lui Umfrid asupra menținerii statului lui cu garanția mutuală a puterilor. 3) Chestiunea propagandei prin cercurile universitare și colectivitățile religioase. 4) Alegerea datei celui de al 18 congres. 5) Apel către națiuni.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 6 Aprilie. Fostul deputat slovac, Andreas Hlinka, a publicat, înainte de a intra în închisoarea din Seghedin, un articol în ziarul »Ludove Novini« în care spune că merge cu capul sus în închisoare știind că suferă pentru că a luat apărarea drepturilor slovacilor. În acelaș articol, Andreas Hlinka spune că după ce-și va termina osânda va lupta mai departe în aceeași direcție și că asupririle și închisoarea îl vor oțeli în luptă. Pentru acest articol i s'a intentat fostului deputat un proces de presă, care se va judeca la 4 Mai.

Viena, 6 Aprilie. Regele Carol al României a dăruit o mie de coroane societății române de ajutor din Viena.

Petersburg, 6 Aprilie. Ziarele din Moscova anunță din nou, că Turcia se pregătește de război în contra Rusiei. Se observă o vie agitație în special în vilaetele Tschizonda și Erzerum.

Petersburg, 6 Aprilie. În apropiere de Viborg s'a găsit un balon, care a pornit Duminecă din parcul aeronautic din Stockolm. Intr'ansul se aflau doi ofițeri, dintre cari unul a fost găsit mort, și celălalt, anume Thiling, este sub îngrijire medicală.

Petersburg, 6 Aprilie. Noua organizațiune revoluționară a fost descoperită de poliție în urma unui denunț. Poliția a făcut o descindere pe neașteptate în casa din strada Belvoserskaia Nr. 1, unde a surprins o constătuire secretă a revoluționarilor și unde a confiscat o mulțime de acte foarte importante. Din aceste acte poliția a putut afla toată activitatea plănuită de revoluționari. Poliția a făcut perchiziții la peste 100 de case și a arestat 150 de persoane. În localitățile Lesnoi, Achta și Wasiliatrow s'au făcut deasemenea multe arestări. Poliția purta coifuri și arme, temându-se că va fi atacată. Printre arestați se află și inspectorul școlar Garevici, multe alte persoane cu vază, soldați, studenți și studente.

Atena, 6 Aprilie. Trupe turcești au comis în numeroase localități din apropierea orașului Monastir escese.

Londra, 6 Aprilie. Premierul Campbell-Bannermann a demisionat.

Petersburg, 6 Aprilie. Decretul pentru disolvarea Senatului filandez a fost iscălit eri de țar. El va fi publicat probabil astăzi. Noile alegeri vor începe la 1 Iulie curent.

Belgrad 6 Aprilie. Guvernul în ședința de eri a propus pe neașteptate reluarea discuției bugetelor, în locul convenției cu Austro-Ungaria. Opoziția a fost surprinsă de această propunere neașteptată și nu a putut lua la timp măsurile necesare, așa că propunerea a fost adoptată. Prin această purtare a guvernului, opoziția a fost și mai mult îndârjită și va duce obstrucția până la capăt.

Diverse.

Case de porțelan. În China, porțelanul e întrebuințat din vremuri foarte vechi ca material de construcție și se pare că folosirea celui mai solid fabricat ceramic începe să se întinză și în alte țări.

Pressa americană spune că nu va trece multă vreme și casele de porțelan vor înlocui casele noastre de piatră și cărămidă.

În timpul din urmă au fost fabricate cantități mari de cărămidă de porțelan; ele au o grosime de 25 milimetri, dar au puterea de rezistență a unui zid gros de 40 cm. O casă de porțelan e apărută cu desăvârșire împotriva umezelei. Afară de asta, astfel de case au avantajul că pot fi desăcuite fără mare greutate și clădite din nou. Pe lângă înlesnirea aceasta se mai adaogă și prețul ieftin al cărămidilor de porțelan.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branice.

Să capetă pretutindenii

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

Vindere totală.

Pentru a face loc în prăvălia Filială din Strada Porții, vindem acolo haine gata pentru bărbați, băieți și copii, ieftin sub prețul ce costă, pentru desfacere totală.

Depner, Roth & Westemean.
Strada Porții (Vis-à-vis de Steaua regié).

Dela „Tipografia și Librăria A. MUREȘIANU, Brașov se pot procura următoarele carti

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandare.)

Scrieri literare pentru popor.

„Carnetul Roșu”, o interesantă novelă nihilistă, tradusa din germană de Moșul. Prețul ea postă . . . . . —50 b.

„Caractere morale, exemple și senzații culese din istoriile și literaturile poporului vechi și moderne” de Ioan Popoa. Prețul cor. 2.— b. (cu posta cor. 2.4) b.)

„Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoase din pățania vieții. . . . . Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

„Novele de Sienkiewicz: „Natură și viață”, „Sioga veche” și „Ianco muscaului.” Traducere de I. C. Panțu; o broșura de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

„Lira Bihorului”, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani).

„Părintele Nicolae”, schiță din viața preoților de G. Simu. Prețul 60 b. + 6 bani porto.)

„Poemii de R. V. Buticescu. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

„Suspini și zimbire”, poezii și prosă de A. Pop. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

„Balade populare de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

„Românii Secoleni. Causa de decalentele economice și mijloacele de îndreptare. Disertațiune de Ioan I. Lăpădat. 30 bani plus 5 bani porto.

„Lilice dela Pind”, poezii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan. cor. 2 (pl. porto 10 b.)

A. O. Maior „Biblioteca copiilor” Vol. I. a apărut în editura „Lucifărului” cu o poveste inedită scrisă anume pentru acest volum de Carmen Sylva cu numeroase ilustrațiuni, costă 1 cor. 60 bani plus 10 bani porto.

„Biblioteca copiilor” vol. II. de A. O. Maior cuprinsul următor:

Moș-Crăciun, Iertarea, Căpela neastâmpărat, Crin, Floare dalbă, Moș-Stan, Minciuna, Sa-ți fie de învățătură, Ionaș, Ariciul, Boiera lui Vasile și Bezele. A seastă carte scrisă în un limbaj u frumos pe 118 pagini hârtie fină este un potrivit dar de Crăciun pentru copii. Costă cor. 1.60 plus 20 bani porto.

„Biblioteca pentru copii și tinerime” vol. III 1 cor.

„Folietoane” de Stelian Russu cu cuprinsul următor: „O bucurie de Paști”, „La mănăstirea Suisia”, „Cad Frunzele”, „Capitanul Ioan”, „La Huedoar”, „O povestire”, „Lângă Someș”, „La Castelul lui Ioan Huedoar Corvin”. Format Octav mare pe 75 pagini prețul 1 cor. plus 10 bani porto.

„Sofia Nădejde „Robia banului” roman 361 pagini, prețul 2 cor. plus 30 bani porto.

„Valuri alinate”, traduse de Coșbuc, după Carmen Sylva. Cor. 1.50 plus 20 b. porto.

„Dicționar portativ româno-germano-maghiar de H. Schlandt, broș. à . . . —20
Ediția întregă: german-maghiar-român, maghiar-germano-român și român-germano-maghiar, broș. la un loc . . . . . —.60

„Dicționar germano-român, pentru școlă și conversațiune de Th. Alexi. Edițiunea V, broș. 3.60,
Dicționar româno-germano pentru școlă și conversațiune de Th. Alexi, broș. 3.60,

„Incerări în literatură de Ioan A. Lăpădat, broș. . . . . —.80

I. C. Panțu: „In plasă”. „In Bata”, „Cale grea”. „La Căde”. „La cărușă a lui Tiripho.” „Schite din viața delu țeri”. O broșura de 112 pag. cu prețul 40 bani (+ 5 bani porto.)

I. C. Panțu: „La țerg”, povestire din viața unui cioban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

„Din lumea basmelor” de I. T. Mera cu 87 ilustrațiuni originale format octav mare pe 284 pagini. Prețul cor. 3.50 plus 20 bani porto.

AVIS!

Îmi iau permisiunea a aduce la cunoștința Onoraților mei clienți, că din 1 Aprilie a. c. începând am preluat cafenea „Elite” și o voi conduce în regie proprie.

Îmi voi da toată silința de a satisface cererile onoratei mele cliențele, rugându-o pentru binevoitorul sprijin și semnăz

Cu deosebită stimă
IOHANN MOCK,
antreprenorul cafenelei „Elite”.

115,2-2.

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Cora, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprinzând diferite rugăciuni: rugăciunea de seară, cântărea d-l nost-u Isus Christos, ingerul păzitor cântărea de laudă pentru sfânta Născătoare. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Duminecă. Acatistul binevestirii. Canone. Rugăciuni de pregătire pentru marturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua a Născerii Domnului. Rugăciuni de cuprins felurite etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxose. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurite.

„Carte de rugăciune de Calistrat Cora sunt cu: Cor. 1.40, 1.60, 1.80, 2.40, 2.60, 7.—, 8.40.

„Lauda lui Dumnezeu” costă —90. —60, 1.80, 2.10, 2.65, 2.80, 3.10, 3.50.

„Cheia Raiului” costă: —75, 1.20, 1.40. 2.—, 3.50.

Anunț!

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public că salonul meu de croitorie pentru dame din 1 Aprilie 1908 începând va fi în

Strada Porții Nr. 34.

Cu stimă
KLEIN K.,
croitor de dame.

113,2-3.

La prea înalta poruncă a Maiest. Sale Apost. c. și reg.

A XXVI. LOTERIE de Stat c. și r.

p ntru scopuri de binefaceri militare

Loteria această unică în Austria legal concesionată conține **13.390** câștiguri în bani gata în suma totală de **513.580 Cor.**

Câștigul principal **200.000 corone bani gata.**

Trage ea urmază irevocabl în 14 Maiu 1908. Un los costă 4 corone.

Losuri se capată la secțiile loterilor de stat în Viena III Vorderer Zollamtsstrasse 7. Colectanți de loterie, Trafici, la oficiile de dare, poste, telegraf și căi terate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărători gratis.

==== Losurile se trimit franco. ====

Direcția c. r. a loteriei.
Secția loteriei de stat.

APĂ MINERALĂ PHOENIX DIN BUZIAS

La suferințe de rinichi și beseică. Superiōra oricărei ape minerale.
PLĂCUTĂ. PUȚIN ACRIȘORĂ. FĂRĂ FIER. CONȚINE MULT ACID CARBONIC.

Cu deosebire apă de masă răcoritoare.
Recomandată de medici. Recomandată de medici.

Are efect escelent ca apă de cură la suferințe de rinichi, beseică, catar cronic de rinichi, formațiuni de peatră și boala catarale de secrețiune. — La cerere trimite prospecte Administrația isvearelor:

Direcția băilor MUSCHONG în Buzias.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fieri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Nou! Important pentru proprietarii de casă. Nou!

Am onoarea a face cunoscut Onor. proprietari de case că fac singur Aparate de clătit Closete. Construcție nouă, numai cu trei sau patru litri apă de clătit, care clătesc foarte bine.

In comparație cu aparatele de clătit folosite până acuma **75 Procente** economie la apă. Să pot folosi și la Closetele, cari există.

Cu toată stima

Firma de instalație **Alfred Widmann,**
Strada Castelului Nr. 51.

Telefon Nr. 326.